

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.126.2023.DDud

z dnia 30 października 2023 r.

Rada Gminy Świdnica

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 2 pkt 1 uchwały nr LVII/414/2023 Rady Gminy Świdnica z dnia 27 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Świdnica.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 27 września 2023 r. Rada Gminy Świdnica podjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Świdnica.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 października br.

W podstawie prawnej uchwały wskazano na przepisy: „art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, z 2023 r. poz. 289 i 535) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, 572,1463,1688)”. W art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ustawodawca przyznał radzie gminy kompetencję do określenia, w drodze uchwały, trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Po przeprowadzeniu analizy prawnej, organ nadzoru stwierdził, że § 2 ust. 2 pkt 1 uchwały istotnie narusza prawo, tj. art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, z uwagi na przekroczenie zakresu delegacji ustawowej.

Organ nadzoru wskazuje, że 22 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), w której na nowo określony został m.in. sposób funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz uprawnienia rady gminy w tym zakresie. W ramach przyznanej kompetencji rada gminy może wyłącznie uregulować kwestie proceduralne związane z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, co oznacza że rada może uregulować wyłącznie tryb odwoływania członków zespołu, a więc samą procedurę pozbawienia członkostwa. Granice uprawnienia Rady obejmują zatem wyłącznie kwestie proceduralne, a nie materialnoprawne. Kompetencje pozostające w zakresie pojęć "sposobu" i "trybu" odnoszą się bowiem do zagadnień proceduralnych związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków zespołu, zatem Rada nie

jest uprawniona do wprowadzenia przesłanek odwołania członków zespołu. Ustalenie przesłanek uzasadniających odwołanie członka zespołu jako postanowienia materialnoprawne, a więc wykraczające poza aspekt proceduralny, nie są postanowieniami dotyczącymi "trybu" lub "sposobu" odwoływania członków zespołu. Wykluczone jest w tym zakresie domniemywanie upoważnienia ustawowego do ustalania przesłanek uzasadniających odwoływanie członków zespołu interdyscyplinarnego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 stycznia 2023 r. sygn. akt III OSK 6518/21, publik. CBOSA).

Stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w wyrokach sądów administracyjnych (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 1 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 5134/21; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 15/20; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

Rada Gminy Świdnica nie była zatem uprawniona do określania w § 2 ust. 2 pkt 1 uchwały badanej uchwały materialnoprawnych przesłanek odwołania członka zespołu interdyscyplinarnego. Tymczasem w przepisie tym Rada postanowiła, że Wójt Gminy Świdnica odwołuje członka Zespołu w drodze zarządzenia na uzasadniony wniosek przewodniczącego Zespołu. Takie postanowienie wykracza poza zakres udzielonego upoważnienia ustawowego, co z kolei stanowi istotne naruszenie prawa.

Z uwagi na powyższe należało stwierdzić nieważność § 2 ust. 2 pkt 1 przedmiotowej uchwały.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli